Lieta Nr.A42409705
A595-07/18

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2007. gada 10.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese K.Kalvāne-Radziņa,

piedaloties pieteicējam *A.B.* un atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts policijas Dobeles rajona policijas pārvaldes pilnvarotajam pārstāvim Jānim Apinim,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *A.B.* pieteikuma par Dobeles rajona policijas pārvaldes 2005. gada 26. augusta lēmuma Nr.020-20/19/B-139 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005. gada 21. septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *A.B.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Dobeles rajona policijas pārvaldes (turpmāk arī – atbildētājs vai Dobeles RPP) 2005. gada 26. augusta lēmuma Nr.020-20/19/B-139 (turpmāk arī – Lēmums) atcelšanu.

[2] 2005. gada 15. augustā Dobeles RPP Ceļu policijas inspektors sastādīja protokolu par administratīvo pārkāpumu Nr.KP 029663, kurā konstatēts, ka pieteicējs ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) $149.^{4}$ panta divpadsmitajā daļā, $149.^{16}$ panta piektajā daļā, $149.^{24}$ panta pirmajā un otrajā daļā.

2005. gada 15. augustā Dobeles RPP Kārtības policijas Ceļu policijas priekšnieka vietniece pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.202/KP 029663, ar kuru pieteicējam uzlikts naudas sods Ls 100 apmērā un atņemtas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz diviem gadiem.

Šo lēmumu pieteicējs apstrīdēja, un Dobeles RPP priekšnieces p.i. ar Lēmumu atstāja negrozītu Dobeles RPP Kārtības policijas Ceļu policijas priekšnieka vietnieces 2005. gada 15. augusta lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.202/KP 029663.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot to atcelt šādu iemeslu dēļ:

[3.1] 2005. gada 15. augustā pieteicējs iebrauca grāvī ar savu automašīnu Opel. Tā kā nebija cietušo un netika bojāta trešās personas manta, pieteicējs saviem spēkiem izvilka automašīnu ceļa malā un devās uz darbu.

[3.2] Automašīnu bija paredzēts aiztransportēt notikuma dienas vakarā. Kamēr pieteicējs bija darbā, Ceļu policijas darbinieki bija aizveduši pieteicēja sasisto automašīnu.

[3.3] Pieteicējam ir atņemtas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz diviem gadiem sakarā ar to, ka viņš atstāja negadījuma vietu, nepaziņojot par to policijai. Tiesības pieteicējam ir ļoti nepieciešamas darbam.

[4] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā atbildētājs norāda, ka Lēmuma grozīšanai vai atcelšanai nav pamata šādu apsvērumu dēļ:

[4.1] 2005. gada 15. augustā plkst.04:00 Dobeles rajonā pa ceļu Dobele – Īle virzienā no Dobeles uz Īli pieteicējs vadīja automašīnu Opel Kadett ar valsts reģistrācijas Nr./*dzēsts valsts reģistrācijas numurs*/. Ceļa 2. kilometrā nobrauca no ceļa braucamās daļas un ietriecās kokā. Tika bojāta automašīna. Pieteicējs atstāja negadījuma vietu, par to noteiktā kārtībā neziņojot policijai. Automašīnai nebija izieta valsts tehniskā apskate un nebija veikta obligātā civiltiesiskā apdrošināšana.

[4.2] Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 29. jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk arī – CSN) 50., 50.4., 10. un 236. punktu prasību neievērošanu pieteicējam tika sastādīts protokols par administratīvo pārkāpumu Nr.KP 029663. Savā paskaidrojumā pieteicējs pašrocīgi ierakstījis „protokolam piekrītu".

Ar Dobeles RPP Kārtības policijas Ceļu policijas priekšnieka vietnieces 2005. gada 15. augusta lēmumu pieteicējam piemērots vismazākais iespējamais sods par šādu nodarījumu.

[4.3] Pieteicējs norāda, ka, neziņojot par negadījumu, vadījies no CSN 54. punkta prasībām, tomēr jāievēro arī CSN 50. un 50.4. punkta prasības, kur noteikts: ja ceļu satiksmes negadījumā transportlīdzekļiem radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar vai tiem aizliegts braukt, transportlīdzekļa vadītājs par ceļu satiksmes negadījumu paziņo policijai. Šajā gadījumā pieteicēja automašīnai bija radušies bojājumi, kuru dēļ ar to nevarēja braukt. To apstiprina arī fakts, ka automašīna tika atstāta pie notikuma vietas un pieteicējs ar to neturpināja ceļu mājup. Tā kā automašīnai nebija veikta valsts tehniskā apskate un obligātā civiltiesiskā apdrošināšana, tad, visticamāk, tas ir īstais iemesls, kāpēc par notikušo netika paziņots policijai.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs pieteikumu uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata.

Papildus tiesas sēdē pieteicējs norādīja, ka viņa apgādībā šobrīd ir viņa draudzene, kas gaida bērniņu un pieteicējam ir nepieciešams transportlīdzeklis, lai varētu draudzeni vest pie ārstiem.

[6] Tiesas sēdē atbildētāja pilnvarotais pārstāvis pieteikumu neatzina uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir apmierināms daļēji.

[8] Pieteicējam piemērots administratīvais sods par administratīvajiem pārkāpumiem, par kuriem atbildība paredzēta LAPK 149.^{16} panta piektajā daļā, 149.^{24} panta pirmajā un otrajā daļā un 149.^{4} panta divpadsmitajā daļā.

LAPK 149.^{16} panta piektā daļa noteica, ka par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu pēc ceļu satiksmes negadījuma, pārkāpjot noteikto kārtību (..) transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu no simt līdz piecsimt latiem un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz diviem gadiem *(redakcijā, kas bija spēkā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī)*.

LAPK 149.^{24} panta pirmā daļa noteica, ka par tāda transportlīdzekļa izmantošanu ceļu satiksmē, kuram noteiktajā termiņā nav veikta valsts tehniskā apskate, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam divdesmit latu apmērā *(redakcijā, kas bija spēkā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī)*.

LAPK 149.[24] panta otrā daļa noteica, ka par tāda transportlīdzekļa izmantošanu ceļu satiksmē, attiecībā uz kuru nav izdarīta tā īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no trīsdesmit līdz piecdesmit latiem *(redakcijā, kas bija spēkā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī)*.

LAPK 149.[4] panta divpadsmitā daļa nosaka, ka par citu šajā kodeksā neminētu ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam piecu latu apmērā *(redakcijā, kas bija spēkā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī)*.

[9] Atbildētājs ir konstatējis, ka pieteicējs ir pārkāpis Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 10.punktu, 236.punktu un 50.4.punktu.

Ceļu satiksmes noteikumu 10.punkts nosaka, ka ceļu satiksmes dalībniekiem un citām personām jārīkojas tā, lai neradītu satiksmei bīstamas vai satiksmi traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus.

Ceļu satiksmes noteikumu 236.punkts nosaka, ka Latvijas teritorijā ceļu satiksmē atļauts izmantot reģistrētus transportlīdzekļus, kuru konstrukcija, tehniskais stāvoklis un aprīkojums atbilst normatīvajā aktā par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati noteiktajām prasībām un attiecībā uz kuriem ir veikta sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana, un kuriem ir dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē.

Ceļu satiksmes noteikumu 50.4.punkts nosaka, ja ceļu satiksmes negadījumā ir cietuši cilvēki vai nodarīti bojājumi trešās personas mantai (par trešās personas mantu nav uzskatāms ceļu satiksmes negadījumā iesaistītais transportlīdzeklis, kura īpašnieks nav transportlīdzekļa vadītājs), kā arī tad, ja transportlīdzekļiem radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar vai tiem aizliegts braukt, transportlīdzekļa vadītājs par ceļu satiksmes negadījumu paziņo policijai un, ja nepieciešams, glābšanas dienestam un tālāk rīkojas pēc to norādījumiem.

[10] Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja vadītajam transportlīdzeklim nebija veikta valsts tehniskā apskate un sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana. Līdz ar to pieteicējs ar šo transportlīdzekli nevarēja piedalīties ceļu satiksmē.

Lietā nav strīda arī par to, ka pieteicējs pēc ceļu satiksmes negadījuma aizgāja prom no negadījuma vietas, par to nepaziņojot policijai. Nav arī strīda par to, ka transportlīdzeklim bija nodarīti tādi bijājumi, kuru dēļ tas nevarēja braukt.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējam šajā situācijā bija pienākums paziņot par ceļu satiksmes negadījumu policijai.

[11] Pieteicējs uzskata, ka viņam saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 54.punktu nebija pienākums ziņot par ceļu satiksmes negadījumu policijai un viņš varēja atstāt negadījuma vietu, jo netika bojāta trešās personas manta, neviens nebija cietis un ceļu satiksmes negadījumā citi transportlīdzekļi netika iesaistīti.

Ceļu satiksmes noteikumu 54.punkts nosaka, ja ceļu satiksmes negadījumā ir iesaistīts tikai viens transportlīdzeklis, nav cietuši cilvēki un nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai, transportlīdzekļa vadītājs drīkst atstāt negadījuma vietu, neziņojot policijai par negadījumu.

Tiesa nevar piekrist šādam pieteicēja uzskatam, jo Ceļu satiksmes noteikumu 50.4.punkts skaidri nosaka, ja transportlīdzekļiem radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar vai tiem aizliegts braukt, transportlīdzekļa vadītājs par ceļu satiksmes negadījumu paziņo policijai un, ja nepieciešams, glābšanas dienestam un tālāk rīkojas pēc to norādījumiem.

Ievērojot to, ka pieteicēja vadītajam transportlīdzeklim bija nodarīti tādi bojājumi, kuru dēļ tas nevarēja braukt, tad pieteicējam bija pienākums rīkoties saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 50.punktu.

[12] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa uzskata, ka atbildētājs pamatoti ir konstatējis pieteicēja darbībās administratīvā pārkāpuma sastāvu un piemērojis atbilstošas tiesību normas. Tiesa uzskata, ka atbildētājs ir piemērojis atbilstošu soda mēru, kas bija paredzēts piemēroto tiesību normu sankcijā. Tiesa neatrod arī nevienu procesuālu pārkāpumu kā dēļ Lēmums būtu atzīstams par prettiesisku un atceļams. Līdz ar to pārsūdzētais lēmums ir atzīstams par tiesisku administratīvo aktu un nav atceļams.

[13] Tiesa šajā lietā ņem vērā LAPK 8.panta otro daļu, kas nosaka, ka aktiem, kas mīkstina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem vai atbrīvo no tās, ir atpakaļejošs spēks, tas ir, tie attiecas arī uz pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šo aktu izdošanas.

Tiesa konstatē, ka šobrīd spēkā ir LAPK redakcija, kas par pieteicēja izdarīto administratīvo pārkāpumu – ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu pārkāpjot noteikto kārtību, paredz atšķirīgu sankciju, kas ir labvēlīgāka pieteicējam un mīkstina atbildību. Respektīvi šobrīd LAPK 149.[16] panta piektā daļa nosaka, ka par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu pēc ceļu satiksmes negadījuma, pārkāpjot noteikto kārtību, (..) transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu no piecdesmit līdz piecsimt latiem un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz laiku no trim mēnešiem līdz diviem gadiem vai bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas.

Tas nozīmē, ka šobrīd spēkā esošā tiesību norma nosaka mazāku minimālās soda naudas apmēru, kā arī paredz rīcības brīvību transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas nepieciešamības vērtēšanā. Tiesību norma, kas bija spēkā brīdī, kad tika pieņemts pārsūdzētais Lēmums imperatīvi noteica, ka transportlīdzekļu vadīšanas tiesības ir atņemamas uz diviem gadiem.

[14] Saskaņā ar LAPK 286.panta pirmās daļas 4.punktu, tiesai ir tiesības grozīt pieteicējam piemēroto soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā ir pamats grozīt pieteicējam piemēroto soda mēru par pieteicēja izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem.

[15] Nosakot pieteicējam piemērojamo soda mēru tiesa ņem vērā turpmāk norādīto:

[15.1] pastāv atbildību par administratīvo pārkāpumu mīkstinošie apstākļi, kas ir paredzēti LAPK 33.panta pirmās daļas 1. punktā. Proti pieteicējs ir atzinis izdarīto pārkāpumu un to nožēlo.

[15.2] pastāv atbildību par administratīvo pārkāpumi mīkstinoši apstākļi, kas paredzēti LAPK 33.panta otrajā daļā. Tiesa uzskata, ka šajā konkrētajā gadījumā ir ņemams vērā tas apstāklis, ka pieteicēja izdarītie administratīvie pārkāpumi nerada būtiskus draudus ceļu satiksmes drošībai kopumā, kā arī pieteicēja apgādībā ir viņa draudzene, kas gaida bērniņu.

[16] Ņemot vērā [15] punktā norādītos apstākļus, tiesa uzskata, ka saskaņā ar LAPK 35.panta otro daļu, pieteicējam ir nosakāms minimālais LAPK 149.[16] panta piektās daļas sankcijā noteiktais soda mērs – naudas sods Ls 50,00 (piecdesmit latu) apmērā.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš konstatēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 253.panta trešo daļu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 4.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

A.B. pieteikumu par Dobeles rajona policijas pārvaldes 2005. gada 26. augusta lēmuma Nr.020-20/19/B-139 atcelšanu apmierināt daļēji.

Grozīt *A.B.* piemēroto soda mēru, nosakot naudas sodu Ls 50,00 (piecdesmit latu) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2007.gada 10.arīlī.

Tiesnese K.Kalvāne-Radziņa